

C H U O N G : 15

MARTIN CHĂM CHÚ nghiên-cứu cuốn kê các thứ hàng của Công-Ty Tân-Thức Dụng - Cụ và Trang-Bị Phẩm của Thị-Xã Jersey trong lòng không có một chút tà ý nhạo-báng "những kẻ bán thuốc rong" như trước kia đã nhiều lần làm cho các bạn ở Hội Digamma Pi phải bực mình khó chịu về chàng. Cuốn sách rất đẹp. Trên mặt bìa láng bóng màu lục, có in màu đỏ và đen hình ba người : Ông Chủ-Tịch, mặt mũi phương-phi, vốn tính rất mến các Bác-sĩ Y-khoa trẻ tuổi, Ông Tổng Giám-Đốc có vẻ một học-giả gầy nhom đêm ngày sẵn-sàng hy - sinh tận-tụy làm cho nền Khoa-học tiến-bộ; và Ông Phó Chủ-tịch, Giáo-su cũ của Martin Bác - sĩ Roscoe Geake vốn là người hoạt-động, đeo kính trắng, có cái vẻ tân-tiến riêng biệt. Trên bìa sách lại còn một khoảng nho-nhỏ làm cho người ta phải ngạc-nhiên, ghi một đoạn văn đầy thi-ý, và những lời hứa-hẹn đầy cảm-hứng:

"Bác-sĩ, đừng để tính nhu-nhuộc làm
" cho mình thành ra nhút-nhát ! Không vì

"một lý do nào mà Bác-sĩ lại thiếu những
"dụng-cụ gây ấn-tượng mạnh cho bệnh
"nhân, giúp công việc trị-liệu được dễ
"dàng, và đem lại giàu-sang vinh-hiến.
"Tất cả những đồ dùng thượng-hảo-hạng
"khả dĩ phân-biệt những "Vị Lãnh Đạo
"trong Nghề" với những "kẻ Ngu-Đàn", tất
"cả những thứ đó hiện tại Bác-sĩ có sẵn
"ngay ở tầm tay, nhờ ở Phương-Pháp Tài-
"Chánh của Hãng Tân-Thức : "Bác-sĩ chỉ
"cần bỏ ra một chút ít, kỳ dư coi như
"được BIẾU KHÔNG - Vì Bác-sĩ chỉ phải
"trích ra một phần rất nhỏ ở số tiền rất
"lớn mà Bác-sĩ, nhờ có những dụng-cụ
"của Hãng Tân-Thức nên mỗi ngày thu
"hoạch một tăng lên gấp bội !"

Ở bên kia, lại có một câu in chữ cái
kiểu i-ô-ních, xếp trong một cái khung vẽ
hoa nguyệt-qué :

"Xin đừng ca-tụng những vị quân-nhân,
"những nhà thám-hiêm, hay những chính-
"trị-gia, vì ai mà có thể sánh được với
"Ông Y-khoa Bác-sĩ - nhà Hiền-triết, vị
"anh-hùng, không bị nhiễm những tham-
"vọng bình-phàm. Thưa quý vị Bác-sĩ,
"chúng tôi xin kính chào quý vị và trân
"trọng tặng quý vị bản kê-khai các thứ
"hàng tối tân nhất xưa nay chưa từng có
"một Hãng sản-xuất dụng-cụ Y - khoa nào
"trình bày được".

Bìa mặt sau, tuy màu lục và màu đỏ có kém phần rực-rỡ, nhưng không kém phần kích-dộng. Trên mặt bìa này in hình bộ đồ cắt-đoạn biên-đào của Bindledorf và một máy điện - từ Tân-Thức, với lời chú-thích sau đây :

"Thưa Bác-sĩ, có phải Bác-sĩ định gọi
"bệnh-nhân của Bác-sĩ tới những nhà
"chuyên-môn để cắt-đoạn biên - đào đi,
"hoặc tới những bệnh-viện có máy điện,
"vv... để trị-liệu ? Nếu vậy, Bác-sĩ sẽ
"mất cơ-hội để tỏ ra chính mình là một
"yếu-nhân trong y-giới tiến-bộ tại địa-
"phương, và mất đi cả một số lớn tiền
"thù-lao nữa. Bác-sĩ có MUỐN làm một đệ
"nhất danh-tài toàn-khoa y-su không? Đây
"là cái CỬA NGỎ để Bác-sĩ tiến tới.

"Bộ đồ nghề của Bindledorf không
"những chỉ có ích, mà còn đẹp tuyệt vời,
"nó trang-hoàng và tôn giá-trị của bất
"cứ một phòng mạch nào. Chúng tôi bảo-
"đảm rằng nếu phòng mạch của Bác-sĩ có
"đặt bộ Dụng-Cụ của Bindledorf và một
"chiếc Tủ Điện-Tử Trị Bá Chúng (xem chi
"tiết trang 34 và 97) tiền lợi tức của
"Bác-sĩ từ một ngàn có thể tăng lên
"thành mười ngàn mỗi năm, và làm cho
"bệnh nhân của Bác-sĩ được vui lòng hơn
"là những lối dụng công làm việc khổ-só".

"Khi tuổi trời đã mãn. Thưa Bác-sĩ,

"và đây là lúc Bác-sĩ nghĩ tới phần
"thường của mình, tuy đám tang mà Trương
"Tế-Hội tổ-chức chôn Bác-sĩ có lớn, và
"lễ vật những bệnh-nhân mang ơn Bác-sĩ
"đem tới phúng viếng Bác-sĩ có linh-dinh
"đến mấy đi nữa, lúc đó liệu Bác-sĩ có
"hài lòng không, nếu Bác-sĩ không để
"lại được chút di-sản nào cho lũ con
"thân-yêu và bà vợ trung-thành của Bác-
"sĩ là những người đã từng chia sẻ nỗi
"gian-lao cực-khổ với Bác-sĩ ?

"Bác-sĩ có thể xông-pha trong trận
"bão tuyết và cơn nóng thiêu đốt, đi
"xuống nơi thung-lũng mà nước mắt đau
"thương đã nhuộm màu máu đỏ, tranh- đấu
"với những Hung-Thần Hắc-Y dành lấy sinh
"mệnh cho các bệnh-nhân của Bác-sĩ, nhưng
"tất cả tấm lòng anh-dũng ấy sẽ khiếm
"khuyết nếu không có sự Tân-Tiến giúp
"thêm sức, và muốn được như vậy thì phải
"dùng tới Bộ Dụng-Cụ Cắt-Đoạn Biên-Đào
"của Bindledorf và chiếc Tủ Điện-Tử Trị
"Bá Chúng của Hãng Tân-Thức, mà Bác-sĩ
"có thể mua được bằng cách trả góp rất
"dễ dàng chưa từng thấy trong lịch-sử
"Y-khoa !"

II

Martin không chú ý tới những lời văn hoa quyen-rũ ấy, vì ý-kiến của chàng đối với thi văn cũng giống như ý-kiến của chàng đối với những chiếc tủ điện-tử trị bá chúng, nhưng chàng đã hăm-hở đặt mua một cái bàn sắt nhỏ, một máy khử-trùng, chai, lọ, ống thí-nghiệm, một cái ghế khám bệnh sơn men trắng có những đôn, ốc vòng răng của chế-tạo rất khéo để có thể biến thành cái bàn giải-phẫu. Trong khi chàng khao-khát ngắm hình chiếc máy ly-tâm, thì Leora ngắm "một bộ bày chiếc bàn ghế lộng lẫy đến choáng cả mắt để bày trong Phòng Tiếp Khách, bằng gỗ sồi màu khói, bọc bằng thú vại giả da Barcelona, nó sẽ làm cho phòng mạch của Bác-sĩ đẹp-đẽ, sang-trọng như bất cứ phòng mạch thượng hạng của một Bác-sĩ chuyên khoa nào ở Nữu-Uớc".

Martin lầu-nhầu : "Ồ, để họ ngồi ghế gỗ tron cũng chẳng sao !"

Bà Tozer tìm được trên gác xếp đủ ghế cũ để bày trong phòng tiếp khách, và một chiếc tủ sắt cũ mà Leora lấy giấy hồng bôi lên thành một chiếc tủ đựng dụng - cụ trông rất sang. Trong khi chờ người ta gởi cái ghế khám-bệnh tới, Martin dùng tạm chiếc đi-văng

lỗi-lỡm của Hiền-Gia, mà Leora đã lấy vài sơn trắng bọc lại rất công phu. Đằng sau chiếc phòng mặt tiền, có hai chiếc phòng nhỏ, trước kia là phòng ngủ và bếp, nay Martin dùng làm phòng-khám-bệnh và phòng-thí-nghiệm. Rồi chàng vừa huýt gió, vừa cưa những mảnh ván ra làm mấy chiếc giá gỗ để chai lọ và ống thí-nghiệm, và chữa cái bếp dầu hôi làm thành cái lò hơi nóng để khử-trùng những đồ thủy tinh.

Chàng bảo vợ, "Này Lee, em phải hiểu anh không có đi làm cái trò khảo-cứu khoa-học đâu nhớ. Anh bỏ cái trò ấy đi rồi".

Leora mỉm cười ngây-thơ, bỏ chàng làm việc một mình, còn nàng đi ra ngoài ngồi bệt xuống đám cỏ dại, tay bó gối, hít mạnh hơi gió nhẹ của đồng cỏ, nhưng cứ độ mười lăm phút lại phải chạy vào trong nhà để xem chàng làm những gì.

Một hôm, vào giờ ăn cơm chiều, ông Tozer ôm về một cái gói, cả nhà xúm lại vừa mở ra coi vừa bàn-tán lung-tung. Cơm xong, Martin và Leora vội đem cái vật quý giá ấy tới phòng mạch và đóng lên trước cửa. Đó là một tấm biển bằng kính dày, có hàng chữ mạ vàng, "Arrowsmith, Y-Khoa Bác-Sĩ". Rồi hai người đứng quàng tay ôm lưng nhau nhìn lên ngắm nghía, riu-rít vui-vé. Để tỏ ý-niệm tôn-kính, chàng lăm-bấm, "Đó... vàng son chói lọi..."

oai chưa".

Ngồi ở bậc cửa sau nhà, hai người vui mừng đã thoát khỏi cảnh ăn chung ở chạ với gia-dình ông Tozer. Trên đường sắt, một con tàu chở hàng đương rung-rinh chạy tới. Người thợ đốt máy đứng ở đầu tàu giơ tay vẫy họ, cả người thợ giữ thắng ngồi ngất-nghe trên toa-hành-lý sơn đỏ cũng vẫy. Tàu chạy qua rồi, tất cả cánh đồng trở nên lặng-lẽ vô cùng, ngoại trừ mấy tiếng đế và tiếng một con ếch kêu ở đằng xa xa.

Chàng khẽ nói : "Chưa bao giờ mình được sung sướng như thế này !"

III

Chàng đã đem từ Zenith về bộ đồ giải-phẫu kiểu Ochsner, bây giờ chàng đem ra bày, rồi đứng ngắm từng thứ một : này con dao mổ, sắc, sáng láng; này con dao cắt gân cứng mạnh; này những chiếc kim khâu mũi cong xinh xắn. Ngoài ra còn có một cái kim nhổ răng. Ba Silva đã dặn-dò sinh-viên, "Các anh đừng quên Bác-sĩ ở thôn quê không những phải biết chữa bệnh, mà còn phải biết nhổ răng nữa, lại cần phải biết kiêm cả nghề mục-su trong các đám tang-lễ hôn-lễ, nghề luật-su trong các vụ ly

di, nghề thợ rèn, kỹ-sư sửa cầu cống, tài-xế sửa xe hơi nữa, thật đấy; và nếu các anh có bàn tay nỡn-nà quá không làm nổi mấy nghề ấy, thì đừng có bao giờ đi khuất xa đường xe điện và tiệm sửa sắc đẹp".

Bệnh nhân thứ nhất Martin tiếp ở phòng khám bệnh mới này, tức là bệnh-nhân thứ nhì từ ngày chàng đến ở Wheatsylvania, là Nils Krag, làm thợ mộc, kêu-la ầm-ĩ lên vì một chiếc răng sâu. Lúc đó là một tuần-lễ trước ngày treo tấm bảng bằng kính, và Martin hơn hờ bảo Leora "Đã bắt đầu rồi đó ! Mai mốt em sẽ thấy họ đổ-xô đến cho mà xem !"

Nhưng rồi chẳng thấy ma nào đổ-xô đến. Đã mười ngày rồi, Martin hết sửa cái lò hơi nóng, lại ngồi ở bàn đọc sách báo, làm ra vẻ bận-rộn. Niềm vui đầu tiên của chàng đã biến thành nỗi bực-dọc và nhiều lúc ngồi không, trong cảnh cô-tịch, chàng muốn hét to lên cho hả.

Buổi chiều, lúc ấy cũng đã muộn, chàng đương buồn và sửa-soạn ra về, chợt có một bác nông-phu, người Thụy-Điển, đẩy cửa chạy vào la : "Bác-sĩ, tôi bị một cái lưỡi câu đâm vào ngón tay cái, giờ nó xung lên đau quá".

Đối với Arrowsmith khi còn là Bác-sĩ nội trú ở Tổng Y-Viện Zenith, mỗi ngày có hàng trăm bệnh nhân ở ngoài tới chữa, thì việc băng bó một bàn tay đâu có quan-trọng bằng

[REDACTED]

việc xin một que diêm để châm thuốc hút, nhưng đối với Bác-sĩ Arrowsmith của Thôn Wheatsylvania ngày nay thì lại là một công việc khẩn thiết, và bác nông-phu trở thành một nhân vật dễ thương, đáng quan tâm. Martin lắc-lắc mãi bàn tay trái của bác ta, và ân-cần nói : "Từ nay có chuyện gì, bác cứ gọi điện thoại cho tôi... Bác cứ gọi điện thoại cho tôi".

Chàng thấy số bệnh-nhân hăm - mộ chàng kéo đến đã khá đủ để cho chàng và Leora có cơ thực-hiện một điều - một điều duy nhất - mà hai người vẫn hằng khao-khát, một điều mà đêm đến, hai người thì-thào với nhau : tậu một chiếc xe hơi để đi khám bệnh ở trong vùng khi có người mời.

Họ đã thấy chiếc xe ấy ở tiệm Frazier, một chiếc xe Ford cũ người ta dùng đã năm năm rồi, đệm đã rách, máy chạy rung cả xe, lò-xo thì do một anh thợ rèn chưa từng làm lò - xo bao giờ, chế-tạo ra. Ở Wheatsylvania ngoài cái tiếng máy hơi ở xưởng làm kem làm sữa nổ điếc cả tai ra, thì cái tiếng chát-chúa quen thuộc nhất ở đây là tiếng đóng cửa chiếc xe Ford của lão Frazier. Lão đóng đánh sầm một cái ở trước cửa tiệm, và thường lão phải đóng ít ra là ba lần như vậy trước khi lão về tới nhà.

Nhưng đối với Martin và Leora, khi vừa mua chiếc xe, với ba cái vỏ mới và một cái

còi mới, vừa cảm-động đến run cả người lên, thì đó là chiếc xe "bánh" nhất đời. Đó là chiếc xe riêng của họ; họ muốn đi đâu thì đi, muốn đi lúc nào thì đi.

Trong dịp hè ở khách-sạn "Canadian Hotel", Martin đã học lái xe "Ford Station Wagon", nhưng đối với Leora thì đây mới là lần thứ nhất nàng dám cầm đến tay lái xe. Nhà có chiếc Overland, nhưng vì Bert dăn-dò giao-hẹn nàng nhiều thứ quá, nên nàng tức nhất định không thèm mó tới chiếc xe. Nhưng lần đầu tiên ngồi vào bánh lái, đưa mấy ngón tay nhỏ nhỏ ra vặn cái nút làm cho máy nổ, và cảm thấy trong tay nàng nắm tất cả cái sức ấy, cái phép thần-kỳ khiến cho nàng muốn đi nhanh thế nào thì đi - trong những giới-hạn ghi trên đồng-hồ tốc-lực - nàng vượt hết mọi sức mạnh bình-phàm, nàng cảm thấy mình có thể bay như một con ngựa trời - rồi trong lúc phóng xe vào một bãi cát, nàng làm chết máy.

Martin đâm thành ra là "con quỷ cầm tay lái" ở trong làng. Ngồi cùng xe với chàng, có nghĩa là ngồi hai tay giữ chặt lấy mũ, mắt nhắm nghiền lại, chờ chết. Hình như đến cái khúc queo, chàng lại tăng tốc-độ lên cho nó thêm hứng-thú. Trên đường, trước mặt xe chàng đi, bất cứ một cái gì, từ một chiếc xe hơi khác cho tới một con vẹt con vện nào đó, cũng làm cho chàng giận điên lên hăm-hở gia-tăng tốc-độ và chỉ khi nào vượt qua được mặt

nó rồi, chàng mới nguôi-ngoại, bình-tĩnh lại. Dân làng ca-tung, "Ông Bác-sĩ trẻ mới thực là một tay lái cừ-khôi, chịu chơi lắm". Và họ thường có "hào tâm" để ý chờ nghe tin chàng bị tai nạn chết. Trong số mười, mười hai bệnh nhân đầu tiên kéo đến phòng mạch chàng, có lẽ có tới một nửa đến vì phục và sợ lối lái xe của chàng... còn một nửa vì bệnh tình họ không có gì là trầm-trọng, và chàng lại ở gần hơn Bác-sĩ Hesselink ở Groningen.

IV

Chàng làm như vậy, có người mến - phục chàng, thì cũng có người thù- oán chàng.

Khi chàng gặp vợ chồng Norblom ở ngoài đường - mà ở Wheatsylvania thì khó mà hàng ngày không gặp đủ mặt mọi người ở ngoài đường - thì vợ chồng nhà này lườm ngúyt chàng. Rồi chàng lại gây truyện bất-bình với Pete Yeska nữa.

Yeska có một cửa hàng hần gọi là "hiệu thuốc tây", chuyên bán kẹo, nước sô-đa, thuốc có bằng sáng-chế, giấy bắt ruồi, tạp chí, máy giặt, đồ phụ-tùng xe Ford, nhưng nếu hần không làm thêm nghề giám-thu bưu-diện thì

cũng đến đổi meo ra. Hấn tự nhận là có bằng bào-chế thuốc nhưng hấn pha thuốc theo toa của Martin rất bậy-bạ, khiến một hôm chàng phải chạy tới cửa hàng của hấn, bảo cho hấn biết.

Yeska nói : "Bọn Bác-sĩ trẻ tuổi các ông làm tôi ngán hết sức. Tôi bào-chế thuốc theo toa từ hồi các ông còn nằm trong nôi. Ông Bác sĩ già ở đây trước, đơn nào cũng đưa tới cho tôi bào-chế. Lối làm việc của tôi rất hợp với tôi, tôi chẳng vì ông hay vì một anh nhãi nhép chưa ráo máu đầu nào mà phải tính tới chuyện thay đổi lối làm việc của tôi cả".

Từ đó về sau, Martin phải mua thuốc ở St. Paul về, chứa đầy nhóc trong phòng thí-nghiệm bé tí-teo của chàng, và tự chế lấy thuốc viên và thuốc thoa, vừa nhìn một cách nuối tiếc những ống thí-nghiệm và những lớp bụi bám trên cái chuông thủy-tinh đầy cái kính hiển-vi ít khi dùng đến của chàng, trong khi Yeska kết bè kéo cánh với vợ chồng nhà Norblom để thì-thào với mọi người rằng : "Cái anh bác-sĩ mới đến đây thật chẳng tốt chút nào, mình nên đến chữa ở Ông Hesselink hơn".

V

Có một tuần lễ quá vắng khách, quá nhàn-

rồi, khiến một hôm, vào khoảng ba giờ sáng, chợt có tiếng chuông tê-lê-phôn ở nhà Ông Tozer reo lên, chàng vội vàng dậy chạy ra nghe, hăm-hở y như người đương chờ một tin của người tình.

Một giọng khàn và run nói :

- Tôi muốn nói chuyện với Bác-sĩ.

- Dạ... dạ... chính tôi đây.

- Tôi là Henry Novak, ở cây số bảy về phía đông Bắc, trên đường Leopolis. Đứa con gái nhỏ của tôi, con Mary, bị đau cổ họng, sợ quá, tôi nghi nó bị bệnh bạch-hầu hầu - đầu, trông nó thất sắc đi và... Bác-sĩ có thể tới ngay được không ?

- Được chứ. Tôi đi ngay lập tức.

Bảy cây số... chàng chỉ đi mất độ tám phút.

Chàng mặc vội quần áo, thắt bậy-bạ chiếc cà-vạt nâu cũ, trong lúc Leora rất hóm-hở vì lần đầu tiên có người mời đi chữa bệnh về đêm. Chàng hăm-hở quay mạnh ma-ni-ven chiếc xe Ford, đóng cửa xe đánh rầm một cái, rú máy chạy qua nhà ga, phóng ra ngoài đồng lúa. Tới cổng nhà nào chàng cũng cho xe chạy chậm lại để đọc tên chủ nhà ghi trên mặt hộp thư đặt ở trước cổng, tới khi nhìn vào đồng hồ chỉ tốc-lực, thấy đi đã được mười cây số, chàng mới biết là đã lạc đường. Chàng cho xe vào ngõ một cái trại, ngừng xe dưới rặng liễu, đèn

xe chiếu vào một đồng lon sữa miêng cắt nhăm nhỏ, mấy chiếc bánh xe máy gặt gầy, và cần câu bằng tre. Từ chuồng ngựa xông ra một con chó xồm, lông xù trông rất kỳ-dị, sủa ầm-ĩ, nhảy chồm lên chiếc xe.

Một cái đầu rói-bù thò ra ngoài cửa sổ gian nhà dưới, kêu lên giọng Na-Thụy-Dan :

- Ai hỏi gì ?

- Tôi là Bác-sĩ. Nhà Ông Novak ở đâu, phiền ông chỉ giúp.

-Ồ ! Bác-sĩ ! Bác-sĩ Hesselink phải không ?

- Không ! Bác-sĩ Arrowsmith.

-Ồ ! Bác-sĩ Arrowsmith ở Wheatsylvania phải không ? Ừm. Thế thì ông đã đi quá rồi. Ông phải quay trở lại độ một cây số rưỡi, rồi rẽ về tay mặt, dọc theo cái Trường học bằng gạch, nhà ở cạnh đường đi độ bốn chục thước... có cái hầm lúa bằng xi-măng; chắc nhà Novak có ai đâu ?

- Vâng... vâng... con gái ông ấy bị bạch-hầu hầu-đầu... cảm ơn ông nhé...

- Ông nhớ rẽ tay mặt thì không thể làm đường được.

Có ai đã nghe thấy người ta dặn "Ông không thể nào làm đường được" mà lại còn làm đường bao giờ không ?

Martin quay xe lại, và phải một khúc cây dùng làm thốt cắt cỏ trên mặt đất vết dao

băm. Chàng phóng xe chạy lọc-xọc trên đường cái queo góc đường, phía có Trường học, chứ không queo về phía kia, đi độ một cây số dọc theo con đường nhỏ lầy-lội giữa hai bãi cỏ nuôi gia-súc, và ngừng lại ở một cái trại. Bốn bề thực là tịch-mịch, nên chàng nghe rõ tiếng bò đương nhai cỏ, một con ngựa bạch đứng trong bóng tối giật mình thấy chàng tới gần, ngẩng đầu lên, giương mắt ngo-ngác nhìn chàng. Chàng bóp còi inh-ỏi làm cả nhà thức giấc, và một nông-dân phát câu, hét lên, "Ai thế ? Đây có sẵn khẩu súng đây !" Chàng vội quay xe ra đường cái.

Từ lúc nhận được cú tê-lê-phôn tới lúc chàng đi vào một con đường đất bị soi thành luống, thì đã mất bốn mươi phút rồi, chàng thấy ở một bực cửa nhà, dưới ánh đèn một người đàn ông đương cúi xuống gọi, "Bác-sĩ đó phải không ? Novak đây".

Chàng thấy đứa trẻ trong một cái phòng ngủ mới cất xong, bằng gỗ không sơn bóng, tường quét vôi trắng. Trong phòng chỉ có một chiếc giường sắt, một chiếc ghế lưng thẳng, một tấm hình Thánh An in màu, và chiếc đèn xách tay, không có chao, đặt trên một chiếc giá khập-khiễng, ánh-sáng lò-mờ làm giảm cả cái vẻ bóng-lộn của căn phòng mới cất, nối thêm vào ngôi nhà cũ. Một người đàn bà vai u quỳ bên giường. Khi bà ngẩng mặt lên, cái mặt đỏ, dầm-dìa nước mắt, thì Novak an ủi :

"Thôi, đừng khóc nữa; Bác-sĩ đã tới đây rồi !" và ông nói với Martin : "Cháu đau lắm, nhưng chúng tôi đã hết lòng chạy chữa cho cháu. Đêm qua và đêm nay, chúng tôi phải xông hơi vào cổ cháu, và cho cháu nằm trong phòng ngủ của chính chúng tôi !"

Mary là một bé gái độ bảy, tám tuổi. Martin thấy môi và đầu ngón tay nó tím, mà mặt thì không thấy máu bốc lên. Nó phải oằn-oại từng cơn mới thở được, rồi ho, phun ra những bãi nước bọt lấm-chấm những đốm xám. Martin lúi ông nhiệt-kế ra coi, chàng có vẻ lo-lắng và lắc đầu một cái trông rất điệu nghệ.

Chàng đoán chắc là bệnh bạch-hầu hầu-đầu viêm hoặc bệnh hạch-hầu. Bệnh bạch - hầu thì chắc hơn. Không kịp thời giờ để thử vi-trùng, cấy vi-trùng và để chuẩn-định một cách ung-dung xem cho thật đích-xác bệnh gì nữa. Lúc này là lúc Silva, vị Y-sĩ chữa bệnh phải độc chiếm lấy căn phòng, không thể dành một chỗ nào cho Gottlieb nhà luận-giả chí-thiện vô-tình, chỉ đi tìm cái gì thật hoàn-hảo, thật viên-mãn nữa. Martin mất cả bình-tĩnh, cúi xuống nhìn đứa bé nằm trên chiếc giường chần nệm xô-lệch, lo-dăng bắt đi bắt lại mạch đứa bé. Chàng thấy mình bất lực vì không có đủ dụng-cụ, thuốc-men và điều-dưỡng-viên như ở Tổng-Y-Viện Zenith, chàng thiếu cả ý - kiến vững chắc của Angus Duer. Chợt chàng thấy kính trọng vị Y-sĩ cô-đơn nơi thôn-dã.

[REDACTED]

Chàng cần phải quyết-định, quyết - định một cách chắc-chắn, và có lẽnguy-hiêm. Chàng sẽ dùng kháng-bạch-hầu-độc-tổ. Nhưng chắc-chắn là không thể mua được kháng-độc-tổ ấy ở tiệm Yeska tại Wheatsylvania.

Leopolis chẳng biết có hay không ?

Chàng cố giữ vẻ bình-tĩnh bảo Novak :
"Ông mau gọi điện-thoại cho Blassner, Dược-sĩ ở Leopolis".

Chàng tưởng-tượng Blassner đang lái xe trong đêm tối, kính-cản mang kháng-độc-tổ tới Ông Bác-sĩ. Trong lúc Novak hò hét trong Tê-lê-phôn, trong phòng ăn, Martin chờ đợi... chờ đợi... mắt đăm-chiêu không ngớt nhìn đứa bé. Bà Novak đợi chàng làm phép lạ ; đứa bé thì vắn-vẹo người, khò-khè hấp-hối đến kinh-khủng. Màu tường trắng lóa, đường gỗ thông vàng lợt bóng-láng nhu thối-miên chàng, làm cho chàng buồn ngủ. Chậm quá rồi, nếu không có kháng-độc-tổ hay cất tổng-khí - quản, thì chẳng còn cách nào khác. Có nên giải - phẫu, cất tổng-khí-quản cho nó thở không? Chàng lo lắng đứng lên, chàng buồn ngủ quá, phải lắc-lắc cái đầu cho tỉnh. Chàng phải làm một cái gì mới được; kìa trông người mẹ vắn quỳ kia, há-hốc miệng ra nhìn chàng, bắt đầu có vẻ nghi-ngờ.

Chàng bảo "lấy ít quần áo ấm...khăn tắm, khăn bàn gì đó cũng được...quần quanh cổ nó.

Cầu trời ông ấy có thể gọi được điện thoại!"

Vừa lúc bà ta rón-rén đi đôi giày vải, đem quần áo ấm vào, thì Novak hiện ra, vẻ bối rối : "Chẳng có ai ngủ ở nhà thuốc cả, còn đường giây nói ở nhà riêng của Blassner thì hỏng".

"Thế thì ông bà hãy nghe tôi nhớ. Tôi e bệnh cháu có thể trầm-trọng lắm đấy. Tôi phải đi kiếm cho ra kháng-độc-tố. Lái xe đi Leopoldis kiếm vậy. Ông bà đắp chăn quần áo cho cháu ấm và... có cái bình xịt nước thì hay quá : cần phải giữ cho cái phòng ấm. Ông có đèn còn không ? Đem vào đây đun một ấm nước sôi, đợi tôi về. Đừng cho nó uống thuốc gì hết. Tôi về ngay".

Chàng phóng xe đi bốn mươi cây số đến Leopoldis mất có ba mươi phút. Đến những ngã tư chẳng lần nào chàng hạ tốc-lực xuống cả. Chàng bất-chấp những chỗ queo, những rễ cây mọc nhô ra ngoài đường. Tuy lúc nào trong đầu óc chàng vẫn có một điểm đen lo lật xe hay nổ bánh. Xe chạy nhanh, bất chấp nguy hiểm, chàng thấy hào-hung vô cùng, nhất là được ở một mình ngoài gió lạnh, thoát khỏi đôi mắt nhìn chòng-chọc của bé Novak, chàng thấy hết sức sảng-khoái dễ chịu. Trong trí chàng lúc ấy chỉ nghĩ tới trang sách của Osler nói về bệnh bạch-hầu hầu-dầu viêm chàng hãy còn nhớ rõ như in từng chữ: "Trong trường

[REDACTED]

hợp bệnh nặng, liều thuốc đầu tiên phải cho từ 8.000... "à không ồ, phải rồi : "... từ 10.000 đến 15.000 đơn-vị".

Chàng lại thấy tự tin. Chàng cảm ơn Thần Khoa-Học đã sinh ra kháng-độc-tổ và xe hơi. Chàng quyết cho đây là một "Cuộc Chạy Đua với Tử-Thần."

Chàng hứng chí nghĩ, "mình đua cuộc này... và mình sẽ thắng, cứu được con bé !"

Chàng đến gần một đường xe lửa, cú phóng xe tới, chẳng để ý đến việc có thể có xe lửa chạy qua. Chàng chợt nghe thấy một tiếng còi xé tai, trông thấy một ánh đèn lướt trên đường sắt, chàng vội hãm nhanh xe lại. Chuyến tàu hỏa tốc-hành Seattle vụt qua như một núi lửa bay, cách mũi xe chàng độ ba thước tây. Người thợ máy đương xúc than vào lò, tuy trời đã tờ mờ sáng, thế mà ánh lửa trong lò tỏa ra dưới làn khói bốc lên cuồn-cuộn, trông vẫn thấy sợ. Con tàu vụt hiện ra rồi biến đi ngay, Martin rùng mình, hai bàn tay đặt trên bánh lái run lên, bàn chân đặt trên chiếc thắng cũng run lên như điệu vũ St. Vitus ! Chàng lăm-bắm, "Thật là chỉ trong đường tơ kẽ tóc, sợ thực !" và chàng nghĩ tới Leora góa-bụa, cô-đơn trong gia-đình Tozer. Nhưng hình ảnh con bé của Novak mỗi lần phải quần-quại mới thở được một cái, xóa nhòa hết mọi thứ khác. "Bỏ đời chưa ! mình làm chết máy rồi !" chàng

vừa càu-nhàu vừa nhảy qua cửa xe, quay máy cho xe chạy, phóng về Leopolis.

Đối với Quận Crynssen, Leopolis với bốn ngàn dân số, là một Đô-thị chủ yếu, nhưng trong cái cảnh tang-tàng sáng im - lìm chậ-chội trông nó chẳng khác gì một bãi tha-ma: Đại-Mã-Lộ thì giống như một bãi cát, và những cửa hàng thì như những chiếc lều vắng. Chàng thấy một chỗ có bóng người thấp-thoảng, trong văn-phòng lạnh-lẽo và trống-trái của Hotel Dakota, người thư-ký làm đêm đương chơi xì-phế với người tài-xế xe buýt và viên cảnh-binh.

Họ sùng-sốt thấy chàng chạy xồng-xộc vào như điên.

"Tôi là Bác-sĩ Arrowsmith ở Wheatsylvania tới. Có đứa trẻ bị bạch-hầu sắp chết. Ông Blassner ở đâu? Xin một ông ra xe dẫn tôi đi".

Viên cảnh-binh là một ông già gầy khẳng kheo, chiếc áo ngoài banh ra, để hở chiếc sơ-mi không cổ, ống quần nhàu như chiếc đèn xếp, nhưng đôi mắt trông rất cương-quyết. Lão dẫn Martin đến nhà ông dược-sĩ, đá vào cánh cửa, rồi đứng trong ánh sáng lạnh buổi sớm mai, ngửa cái mặt hom-hem, râu-ria lồm-chồm lên, kêu, "Ed ơi! Ed! Này dậy đi! Mau lên!

Ed tức là Dược-sĩ Blassner đứng trên cửa

[REDACTED]

sổ cầu-nhầu. Đối với lão, truyện chết-chóc hay Bác-sĩ tức giận chỉ là những tin vặt. Vừa mặc quần áo, lão vừa nói chuyện với người vợ đương mơ-mơ màng-màng, về những cái khổ của những anh dược-sĩ, và ý định của lão muốn dọn về Los Angelis làm điền-địa còn hơn. Nhưng lão có kháng-bạch-hầu-độc-tổ ở cửa tiệm, và mười sáu phút sau khi thoát bị xe lửa cán chết, Martin lại phóng xe trở về nhà Novak.

VI

Khi chàng hồi-hả chạy vào thì con bé vẫn còn sống. Trên đường về, lúc nào chàng cũng thấy hình-ảnh nó chết cứng ra rồi. Chàng lăm-bắm : "Cám ơn Thượng-đế !" và sẵn giọng gọi lấy nước nóng. Chàng không còn là một Bác-sĩ tay-mơ lúng-túng nữa mà đã là một lương-y lão-luyện và quả-cảm đã thắng "Cuộc Đua với Tử-Thần." Và cứ nhìn vào đôi mắt què mùa của Bà Novak và sự phục-tùng sốt-sắng của chính Novak, chàng cũng đủ thấy uy-quyền của chàng rồi.

Chàng chích kháng-độc-tổ vào mạch máu cho con bé, dấng-điệu chàng nhanh-nhẹn, vững chắc; rồi chàng đứng chờ xem kết-quả.

Thoạt tiên hơi thở của con bé không có

gì thay đổi, nó vẫn bị nghẹt hơi, phải cố gắng lắm mới thở ra được. Rồi trong cổ họng nó có tiếng ọc-ọc, nó cố vùng-vẫy, trong lúc ấy mặt nó xém-ngoặt, rồi nó nằm im. Martin chăm-chú nhìn, nghi-ngờ. Hai vợ chồng Novak dần-dần dâm hoảng, tay run-run đưa lên miệng. Họ lần-lần biết đưa bé bỏ rồi.

Ở nhà thương, chết đã thành truyện thương, truyện tự-nhiên không quan-trọng đối với Martin. Đã bao lần chàng nói với Angus Duer, hay chàng nghe các cô điều-duỡng nói với nhau, hoàn-toàn vui-vé, vô ưu : "Này, số năm mươi bảy vừa đi đong rồi ! "Nhưng bây giờ thì chàng điên người lên, muốn làm cho bằng được cái việc chàng không thể làm nổi. Đưa bé không thể nào chết được. Chàng muốn làm một việc gì - chàng không ngót than-thở : "Lẽ ra mình phải mổ - Lẽ ra mình phải mổ".

Chàng mãi nghĩ như vậy, nên một lúc lâu, chàng không nghe thấy tiếng gào khóc của bà Novak : "Con tôi chết rồi à ? Chết rồi à ?"

Chàng gật đầu, sợ không dám nhìn vào mặt bà ta.

"Ông giết con tôi, bằng chiếc kim ấy ! Mà cũng không bảo cho chúng tôi biết để đi mời mục-sư !"

Trước những tiếng khóc than của bà ta và nỗi đau buồn của người chồng, chàng lui ra

ngoài, lái xe về nhà, lòng trống-trái.

Chàng nghĩ : "Từ nay mình bỏ, không làm cái nghề y-sĩ này nữa".

Chàng bảo Leora: "Anh hết thời rồi. Anh thực là vô-dụng, vô-tích-sự. Đáng lẽ ra anh phải giải-phẫu. Truyện này tung ra, anh chẳng dám nhìn mặt ai nữa. Anh hết thời rồi ! Hết thời rồi ! Anh đi kiếm việc làm ở phòng thí-nghiệm - Dawson Hunziker hay đâu đó".

Nàng bẻ lại một câu rất chua-chát-nhưng thuốc đắng dã tật : "Anh là người kiêu-ngạo nhất trần đời! Anh tưởng xưa nay chỉ có mình anh là bác-sĩ làm chết bệnh-nhân hay sao? Em biết là anh đã làm hết sức anh".

Nhưng suốt ngày hôm sau, chàng vẫn tụt giày-vò mình, nhất là ông Tozer lại phàn-nản trong bữa ăn chiều: "Novak và vợ hấn lên phở hôm nay. Họ nói lẽ ra anh phải cứu con gái họ. Sao anh không lưu tâm và tìm cách này cách nọ chữa cho nó ? Anh phải thử hết mọi cách chứ ! Thực là dở quá, vì vợ chồng Novak có nhiều ảnh-hưởng trong giới nông-gia Balen và bọn công-nhân ở ngoại quốc về".

Sau một đêm không ngủ được vì mệt quá, Martin bồng lái xe đi Leopolis.

Chàng nghe gia-đình ông Tozer nói tới

Bác-sĩ Adam Winter và khen ngợi một cách thành kính. Bác-sĩ này đã gần bảy mươi tuổi, là vị bác-sĩ thứ nhất ở Quận Crynssen; chàng chạy đi tìm vị hiền-tài này. Vừa lái xe, chàng vừa nhạo-báng chua-chát cái "Cuộc Thi Đua với Tử-Thần" quá ư bi-lạc của mình và chàng uể-oải cho xe chạy vào Đại-Mã-Lộ bụi bay mù-mịt. Phòng mạch của Bác-sĩ Winter đặt trên lầu một tiệm tạp-hóa, trong một dãy phố dài xây gạch đỏ tươi, bờ tường bằng tôn gò theo kiểu Ai-cập. Sau khi đi ngoài cánh đồng nắng cháy, trong cái hành-lang rộng-rãi mát-mẻ, thật là dễ chịu. Martin phải đợi Bác-sĩ Winter một vị lão-dại tóc hoa-râm, giọng trầm-trầm ầm-áp dễ gây cảm-tình, tiếp ba bệnh-nhân về người đáng kính xong đầu đấy, chàng mới được mời vào trong phòng khám bệnh.

Cái ghế khám bệnh trông chẳng khác gì mấy cái ghế trước kia Bác-sĩ Wickerson ở Elk Mills dùng, và hình như việc sát-trùng làm trong một cái bát lớn, nhưng trong một góc phòng có một cái máy điện-tử trị bệnh có nhiều điện-cực và nui-dệm chàng chưa từng thấy bao giờ.

Chàng kể cho bác-sĩ Winter nghe truyện Novak, thì ông kêu : "Kìa Bác-sĩ, việc gì có thể làm được thì Bác-sĩ đã làm đủ cả, Bác-sĩ đã làm hết sức mình, quá sức mình là đằng khác. Chỉ có một điều là, bạn sau, gặp trường hợp quan-trọng, Bác-sĩ nên mời thêm một bác-

[REDACTED]

sĩ lớn tuổi hơn làm cố-vấn - không phải bác sĩ cần ý-kiến của ông ấy, nhưng để đánh một đòn tâm-lý vào gia-đình bệnh-nhân, chia sẻ bớt trách-nhiệm với mình, và giữ cho người ta không trách mình vào chỗ nào được. Tôi, hừ, tôi thường được cái hân-hạnh các đồng-nghiep trẻ tuổi mời đi làm công việc ấy. Bác-sĩ đợi một chút. Tôi gọi đây nói cho ông chủ-bút tờ Tân-Văn Nhật-Báo để cho ông ấy biết về trường hợp của Bác-sĩ".

Gọi điện-thoại xong, ông bắt tay Martin hết sức nồng-nhiệt. Ông chỉ chiếc máy điện-tú nói : "Bác-sĩ có một chiếc loại này chưa? Cần phải có mới được, cậu ạ. Đừng tưởng tôi dùng tới nó luôn, không đâu, trừ khi gặp những người kỳ-cục, chẳng đau ốm bệnh-tật gì cả, nhưng này, cậu sẽ ngạc-nhiên thấy nó có ấn-tượng đối với người ta hay đáo - để. Rất hoan-nghênh Bác-sĩ đến thăm chúng tôi. Có vợ chưa? Hôm Chủ-Nhật nào đó, mời Bác-sĩ và Bà tới dùng cơm trưa với chúng tôi nhé. Nhà tôi gặp ông bà chắc vui lắm. Và nếu có dịp nào tôi có thể giúp đỡ Bác-sĩ, làm cố-vấn - tôi chỉ tính đắt hơn giá thường một chút thôi, và Bác-sĩ sẽ thấy bàn cãi về một 'ca' với một người lớn tuổi hơn mình, đối với bệnh - nhân và gia-đình bệnh-nhân có ảnh-hưởng như thế nào".

Trên đường về, Martin dâm ra huênh-hoang kiêu-hãnh một cách ngược đời: "Ông tưởng tôi

sẽ ham lắm sao ! Đợi đấy ! Có tẻ đi chăng
nữa, mình cũng chẳng đến nỗi tòi như cái lão
già khịt mũi đòi chia tiền thù-lao với mình
ấy !"

Hai tuần sau, tờ Wheatsylvania Eagle,
một tờ lá cải bốn trang bán-thiếu, đăng tin
dưới đây :

"Bạn đồng-nghiệp bạo mồm bạo miệng
"của chúng tôi, tờ Leopolis Tân - Văn
"Nhật-Báo, tuần trước đã nói tới một
"nhân-vật mới đây chúng ta rất hoan-
"nghênh đến nhập-tịch Thị-xã chúng ta,
"như sau này : Bác-sĩ Winter, vị lương
"y lão-thành danh-vọng ở địa-phương vừa
"cho bản báo biết tin là Bác-sĩ M. Ar-
"rowsmith ở Wheatsylvania được tất cả
"Y-sĩ-Đoàn suốt Lưu-Vực Sông Pony ngợi
"khen vì lòng can-dảm và quả-cảm mà
"Bác-sĩ Arrowsmith đã chứng tỏ ra cùng
"với tài-năng tinh-tiến của ông về Khoa
"học. Ta cũng nên nhớ rằng trong mọi
"giới chức-nghiệp, không có giới nào mà
"lại chịu công-nhận và tán-thưởng đức-
"tính lẫn nhau một cách vô tư, không vụ
"lợi riêng như Y-giới.

"Được mời tới chữa cho đứa con gái
"nhỏ của ông Novak, một nông-gia có
"tiếng ở gần Delft, và thấy con bé đương
"hấp-hối chết vì bệnh bạch-hầu hầu-dầu

"viên, Bác-sĩ Arrowsmith đã cố-gắng làm
"một việc phi-thường để cứu đứa bé, tự
"mình đi mua kháng-độc-tố ở tận nhà
"Blassner - vị dược-sư rất quen thuộc
"của chúng ta, có sẵn rất nhiều chất đó
"còn mới nguyên. Bác-sĩ tự lái xe vừa đi
"vừa về tất cả bảy mươi hai cây số, trong
"bảy mươi chín phút.

"Rất may là viên cảnh binh luôn
"luôn mẫn-cán của chúng ta là ông Joe
"Colby đương phiên gác đã giúp Bác-sĩ
"Arrowsmith tìm thấy nhà riêng của ông
"dược-sư ở Đại-lộ Hồng-Hà. Ông dược-sư
"đương ngon giấc, vội-vàng dậy giao vị
"thuốc cần dùng kia cho Bác-sĩ, nhưng
"không may đứa bé đã quá hư-nhuộc, không
"thể cứu sống được nữa; nhưng chính lòng
"quả-cảm và sự nhanh trí và hiểu biết ở
"trong những trường-hợp như thế đã làm
"cho nghề Y-sĩ là một trong những nghề
"cao quý nhất, đem lại hạnh - phúc cho
"chúng ta ?"

Báo phát hành chưa đầy hai tiếng đồng hồ
thì Cô Agnes Ingleblad đã đến để hỏi Martin
về một bệnh tương khác của cô, và hai ngày
sau thì Novak ở đâu đến nói một cách kiêu-
hãnh rằng : "Bác-sĩ, tất cả những cái gì có
thể làm được để chữa cho cháu, chúng tôi đã
làm hết sức mình, nhưng tôi đoán là tôi để
chậm quá rồi mới mời Bác-sĩ. Vợ tôi buồn lắm.

Hai chúng tôi đã đọc cái bài trong Báo Eagle về vụ này. Chúng tôi đưa cả cho Mục-su coi. À, tôi muốn nhờ Bác-sĩ xem hộ tôi bàn chân, tôi bị phong-thấp gì đó ở mắt cá đau lắm".

CHƯƠNG 10

Sau khoảng một năm rưỡi nữa, tôi lại gặp lại Mục-su ở một nơi khác. Lúc này tôi đang ở một nơi khác, nhưng chúng ta gặp nhau ở một nơi khác.

Đến đây chúng ta gặp lại Mục-su ở một nơi khác. Lúc này tôi đang ở một nơi khác, nhưng chúng ta gặp nhau ở một nơi khác. Tôi thấy Mục-su vẫn khỏe mạnh, nhưng tôi thấy anh có vẻ mệt mỏi. Tôi hỏi anh về tình hình của anh, và anh nói rằng anh vẫn khỏe, nhưng anh cảm thấy mệt mỏi vì công việc quá nhiều.

Tôi thấy Mục-su vẫn khỏe mạnh, nhưng tôi thấy anh có vẻ mệt mỏi. Tôi hỏi anh về tình hình của anh, và anh nói rằng anh vẫn khỏe, nhưng anh cảm thấy mệt mỏi vì công việc quá nhiều. Tôi thấy Mục-su vẫn khỏe mạnh, nhưng tôi thấy anh có vẻ mệt mỏi. Tôi hỏi anh về tình hình của anh, và anh nói rằng anh vẫn khỏe, nhưng anh cảm thấy mệt mỏi vì công việc quá nhiều.